2005 TEKIJÄNOIKEUS- JA TIETOTURVAOHJE©

IVF International Video Federation

MPA

ifpi

representing the recording industry worldwide

Otatte riskin, mikäli musiikkia, elokuvia tai muuta tekijänoikeudellisesti suojattua aineistoa on organisaationne tietokonejärjestelmissä ilman, että oikeuksien omistajilta on hankittu lupa aineiston käyttämiseen. Tässä oppaassa selvitetään, miten voitte suojata organisaationne tekijänoikeusrikkomusten juridisia ja turvallisuusriskejä vastaan.

HAKEMISTO©

03 MITÄ OVAT RISKIT?
04 ONKO TEILLÄ ONGELMA?
05 MITÄ ON TEHTÄVISSÄ?
06 ESIMERKKIMUISTIO
07 ESIMERKKIOHJEISTUS

MITÄ OVAT RISKIT?©

JURIDISET JA TURVALLISUUSRISKIT

Tekijänoikeudellisesti suojattua musiikkia, elokuvia tai muuta aineistoa ei pitäisi kopioida tietokonejärjestelmiinne tai saattaa saataville Internetiin ilman tekijänoikeuden omistajan lupaa. Tekijänoikeudet suojaavat luovia ihmisiä heidän tuottamansa aineiston luvatonta kopiointia ja jakelua – eli heidän elinkeinonsa varastamista – vastaan.

Ilman riittäviä varotoimia edustamanne organisaation tietokonejärjestelmistä voi tulla tekijänoikeudellisesti suojatun aineiston laittomia jakelupisteitä. Tämä aiheuttaa yrityksellenne ja sen työntekijöille useita juridisia ja turvallisuusriskejä.

SIVIILI- TAI RIKOSOIKEUDELLISET SEURAAMUKSET

Lähes kaikkien maiden lainsäädännössä toisten aineiston kopioiminen, jakelu tai saataville saattaminen Internetiin ilman lupaa on laitonta. Mahdollisten vahinkojen laajuuden vuoksi tekijänoikeuksien omistajat ovat erityisen huolestuneita tekijänoikeusrikkomuksista julkisten organisaatioiden ja yritysten verkoissa.

Siksi tekijänoikeuksien ja muiden oikeuksien omistajat ryhtyvät usein oikeudellisiin toimiin sellaisia organisaatioita ja yksilöitä vastaan, jotka rikkovat tekijänoikeuksia tiedostojenjakoverkoissa eli vertaisverkoissa ja muissa tietoverkoissa. Esimerkiksi kesäkuussa 2005 musiikkiteollisuus ryhtyi oikeudellisiin toimiin saksalaista lääkäriklinikkaa vastaan, koska sen verkkoon kytketyille tietokoneille oli kopioitu suuri määrä luvatta tallennettuja musiikkitiedostoja, jotka oli asetettu vertaisverkkopalveluiden käyttöön.

Oikeudellisten toimien riski on todellinen. Tutkimusyhtiö Jupiter totesi huhtikuussa 2004 tekemässään tutkimuksessa, että 37 % tiedostojen jakajista Isossa-Britanniassa on vähentänyt kyseistä toimintaa oikeudellisten toimien pelossa.

TURVALLISUUSRIKKOMUKSET

Jos organisaationne järjestelmissä on luvatonta tekijänoikeudellisesti suojattua aineistoa, myös yhtiönne sisäiset tiedostot, niiden luottamuksellisuus ja tietosuoja voivat olla vakavasti vaarassa. Laittomat sivustot ja luvattomat tiedostojenjakopalvelut — laittomien musiikki-, elokuva- ja ohjelmatiedostojen ja muun tekijänoikeudellisesti suojatun aineiston lähteet — voivat aiheuttaa mm. seuraavanlaisia ongelmia:

Virukset. Virukset voivat kaataa yksittäisiä tietokoneita ja levitä verkossanne. TruSecure-turvallisuusyhtiön vuonna 2004 tekemässä tutkimuksessa todettiin, että 45 % suosituimmista luvattomista tiedostojenjakopalveluista ladatuista ohjelmatiedostoista sisälsi viruksen, madon tai muuta vahingollista koodia.

Spywarekoodi. Tiedostojenjako-ohjelmat sisältävät usein dokumentoimatonta spyware-koodia, joka raportoi tietokoneen käytöstä, jakaa mainoksia ja muuta tilaamatonta aineistoa ja jonka poistaminen vie aikaa ja voi vahingoittaa tietokonetta. NPD Group -tutkimuksessa kesäkuussa 2005 todettiin, että 40 % vertaisverkko-ohjelmien käyttäjistä ilmoitti kärsineensä ongelmista näistä palveluista löytyvien spyware-, adware- ja virus-koodien kanssa[1]

Palomuurin heikentyminen. Tiedostojenjako-ohjelma vaatii tyypillisesti avointa porttia käyttäjän tietokoneen ja Internetin välillä. Tämä on käytännössä ammottava reikä palomuurissa, jonka on tarkoitus varmistaa verkon turvallisuus. Heikentynyt palomuuri voi avata järjestelmänne miljoonille anonyymeille käyttäjille.

Resurssien kulutus. Luvattomat musiikkitiedostot ja muut tekijänoikeudellisesti suojatut tiedostot voivat viedä jopa gigatavuja tilaa palvelimen tai tietokoneiden kiintolevyiltä. Tiedostojenjako antaa myös käyttäjille niin yrityksen sisällä kuin ulkopuolella mahdollisuuden käyttää järjestelmän resursseja laittomien tiedostojen tallentamiseen ja levittämiseen – mikä voi viedä suuren osan verkon ja Internetin kaistanleveydestä.

[1] Lähde: NPD MusicWatch Digital, USA, kesäkuu 2005

Yksi tai useampi seuraavista merkeistä voi tarkoittaa, että organisaationne saattaa syyllistyä tekijänoikeusrikkomukseen:

ONKO YRITYKSELLÄNNE ONGELMA?©

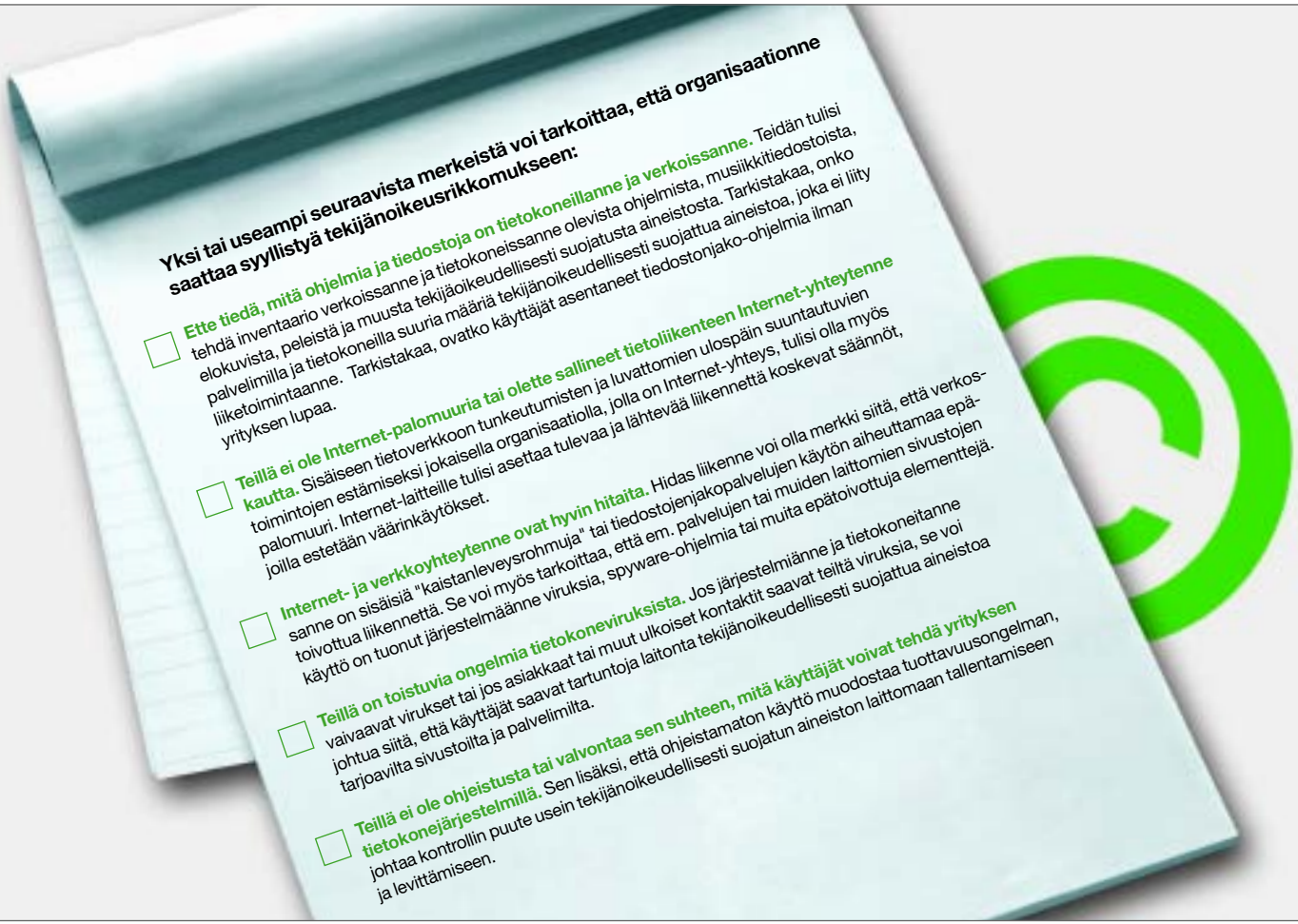

Yksi tai useampi seuraavista merkeistä voi tarkoittaa, että organisaationne saattaa syyllistyä tekijänoikeusrikkomukseen:

- ☐ **Ette tiedä, mitä ohjelmia ja tiedostoja on tietokoneillanne ja verkoissanne.** Teidän tulisi tehdä inventaario verkoissanne ja tietokoneissanne olevista ohjelmista, musiikkitiedostoista, elokuvista, peleistä ja muusta tekijäoikeudellisesti suojatusta aineistosta. Tarkistakaa, onko palvelimilla ja tietokoneilla suuria määriä tekijänoikeudellisesti suojattua aineistoa, joka ei liity liiketoimintaanne. Tarkistakaa, ovatko käyttäjät asentaneet tiedostonjako-ohjelmia ilman yrityksen lupaa.
- ☐ **Teillä ei ole Internet-palomuuria tai olette sallineet tietoliikenteen Internet-yhteytenne kautta.** Sisäiseen tietoverkkoon tunkeutumisten ja luvattomien ulospäin suuntautuvien toimintojen estämiseksi jokaisella organisaatiolla, jolla on Internet-yhteys, tulisi olla myös palomuuri. Internet-laitteille tulisi asettaa tulevaa ja lähtevää liikennettä koskevat säännöt, joilla estetään väärinkäytökset.
- ☐ **Internet- ja verkkoyhteytenne ovat hyvin hitaita.** Hidas liikenne voi olla merkki siitä, että verkossanne on sisäisiä "kaistanleveysrohmuja" tai tiedostojenjakopalvelujen käytön aiheuttamaa epätoivottua liikennettä. Se voi myös tarkoittaa, että em. palvelujen tai muiden laittomien sivustojen käyttö on tuonut järjestelmäänne viruksia, spyware-ohjelmia tai muita epätoivottuja elementtejä.
- ☐ **Teillä on toistuvia ongelmia tietokoneviruksista.** Jos järjestelmiänne ja tietokoneitanne vaivaavat virukset tai jos asiakkaat tai muut ulkoiset kontaktit saavat teiltä viruksia, se voi johtua siitä, että käyttäjät saavat tartuntoja laitonta tekijänoikeudellisesti suojattua aineistoa tarjoavilta sivustoilta ja palvelimilta.
- ☐ **Teillä ei ole ohjeistusta tai valvontaa sen suhteen, mitä käyttäjät voivat tehdä yrityksen tietokonejärjestelmillä.** Sen lisäksi, että ohjeistamaton käyttö muodostaa tuottavuusongelman, johtaa kontrollin puute usein tekijänoikeudellisesti suojatun aineiston laittomaan tallentamiseen ja levittämiseen.

On useita käytännön toimia, joihin voitte ryhtyä välttääksenne tekijäoikeusrikkomukset tietokoneissanne ja järjestelmissänne ja estääksenne niistä aiheutuvat juridiset ja turvallisuusongelmat.

MITÄ ON TEHTÄVISSÄ?©

LAATIKAA YRITYKSELLE TEKIJÄNOIKEUS- JA TIETOTURVAOHJEISTUS

Käyttäjien, johtajien ja tietotekniikkahenkilöstön on ymmärrettävä, että suojatun musiikin tai muiden teosten luvaton kopiointi ja siirtäminen on tekijänoikeusrikkomus, jota yritys ei hyväksy. Tämä toteutetaan parhaiten yrityksen periaateohjelmassa ja työsopimuksissa. Esimerkkimuistio ja ohjeistus sisältyvät tähän oppaaseen (katso sivut 5-6).

TEHKÄÄ INVENTAARIO TEKIJÄNOIKEUDELLISESTI SUOJATUSTA AINEISTOSTA

Monet organisaatiot tarkistavat jo nyt järjestelmänsä tietyntyyppisten tekijänoikeudellisesti suojattujen aineistojen, kuten tietokoneohjelmien, varalta. Inventaarioiden tulisi sisältää myös musiikkitiedostot ja muut tekijänoikeudellisesti suojattujen aineistojen päätyypit. Musiikkitiedostot ovat tyypillisesti kooltaan 3–5 megatavua ja tallennettu .mp3-, .wma- tai .wav-muodossa ja löytyvät usein \omat musiikkitiedostot- tai \shared-hakemistoista. Elokuvatiedostot ovat tyypillisesti kooltaan 500–700 megatavua ja tallennettu .avi-, .mpg- tai .mov-muodossa. Nämä tiedostot voivat joskus sisältyä pakattuihin tiedostoihin kuten .zip- tai .rar-tiedostoihin.

POISTAKAA LUVATON MATERIAALI

Kaupallisesti julkaistuja musiikkiäänitteitä ja elokuva-DVD –levyjä on tuskin koskaan lisensoitu yrityksen sisäiseen tai muuhun joukkokopiointiin tai jaettavaksi Internetissä, paitsi tunnustettujen, laillisten palveluiden kautta. Teidän tulisi pyytää ja säilyttää todisteet siitä, että tekijänoikeudellisesti suojatusta aineistosta mahdolliset tehdyt kopiot ovat laillisia. Oikeus “yksityiseen kopiointiin” ei koske yritystoimintaa.

VALVOKAA TIEDOSTOJENJAKOA

Monet organisaatiot kieltävät luvattomien ohjelmien asennuksen ja tiedostojenjaon yrityksen tietokoneilla. Tämä on helppo tapa vähentää tekijänoikeus- ja turvallisuusongelmia. Digital File Check tai vastaavat ohjelmat voivat etsiä jo asennettuja tiedostojenjako-ohjelmia ja estää tai poistaa ne yrityksen tietojärjestelmistä.

TARKISTAKAA PALOMUURIN ASETUKSET

Internet-palomuuri voidaan asettaa suodattamaan pois laittomat tiedostot ja palvelut usealla eri tavalla. Pääsy tiedostojenjaon mahdollistaviin internet-osoitteisiin, sekä tiedostojenjaossa yleisesti tarvittavien porttien tai yhteyskäytäntöjen käyttö voidaan estää. Kaupalliset valmistajat tarjoavat myös kehittyneitä ohjelmia, jotka valikoiden suodattavat tekijänoikeudellista aineistoa

VALVOKAA LANGATONTA YHTEYTTÄ

Teidän tulisi varmistaa, että langattomat yhteydet verkkoonne ja Internetiin ovat salattuja ja suojattuja niin, että ulkopuoliset eivät voi käyttää näitä yhteyksiä laittomiin tarkoituksiin. Langattoman tukiaseman ohjelmistoon voidaan asettaa salasanasuojaus ja haluttu salaustaso.

SEURATKAA TIETOLIIKENTEEN MÄÄRÄÄ

Verkonseurantaohjelmiston avulla voitte tarkistaa, rohmuavatko tietyt käyttäjät tai laitteet kaistanleveyttä. Seuratkaa tietoliikenteen keskittymiä havaitaksenne järjestelmäongelmat ja mahdolliset laittomuudet.

PITÄKÄÄ YLLÄ VIRUSTORJUNTAA

Virustorjuntaohjelma voi suodattaa pois viruksia, spyware-koodia tai muuta vahingollista aineistoa sisältävät tiedostot, ja sellainen tulisi asentaa jokaiseen tietokoneeseen. Valmistajat päivittävät tällaisen ohjelmiston säännöllisesti uusien virusten varalta. Teidän tulisi varmistaa, että kaikki virustorjuntaohjelman kopiot suoritetaan säännöllisesti ja pidetään ajan tasalla.

PITÄKÄÄ YLLÄ SPYWARE-TORJUNTAA

Saatavilla on myös kaupallisia ohjelmia, jotka löytävät ja poistavat spyware-, adware- ja vastaavia ohjelmia tietokoneista. Spyware-torjuntaohjelmat tulisi suorittaa ja päivittää säännöllisesti.

NIMITTÄKÄÄ TIETOTURVASTA VASTAAVA HENKILÖ

Jonkun yrityksessänne tulisi olla vastuussa tekijänoikeusrikkomuksia vastaan suojautumisesta. Henkilön tulee olla riittävän korkeassa asemassa (esimerkiksi tietotekniikka- tai talousjohtaja) voidakseen vaatia yrityksen periaatteiden jatkuvaa noudattamista, poistaakseen laittomat aineistot välittömästi ja käyttääkseen tarvittaessa ilmoituksia ja kurinpitotoimia.

ESIMERKKIMUISTIO©

You can download a copy of this Memo
from www.ifpi.org or www.mpaa.org

MUISTIO

VASTAANOTTAJA:	(JAKELULISTA)
LÄHETTÄJÄ:	(JOHTAJA)
AIHE:	TEKIJÄNOIKEUDELLISESTI SUOJATUN AINEISTON KÄYTÖN PERIAATTEET
PÄIVÄMÄÄRÄ:	(KIRJOITA)

Tämän muistion tarkoitus on muistuttaa teitä (organisaation) periaatteista tekijänoikeudellisesti suojatun aineiston käytön suhteen (organisaation) tietokoneilla, verkoissa ja tallennusvälineissä.

Tekijänoikeudellisesti suojatun aineiston luvaton kopiointi ja käyttö on laitonta ja voi saattaa teidät ja (organisaation) siviili- ja rikosoikeudelliseen vastuuseen tekijänoikeuslainsäädännön mukaisesti. Tämä koskee kaikentyyppistä tekijänoikeudellisesti suojattua aineistoa, mukaan lukien musiikin, elokuvat, pelit, ohjelmat ja muut teokset.

Työntekijät eivät saa laittaa luvattomia kopioita tekijänoikeudellisesti suojatusta aineistosta (organisaation) omistamille tietokoneille, verkkoihin tai tallennusvälineille. Työntekijät eivät myöskään saa asettaa luvatonta tekijänoikeudellisesti suojattua aineistoa Internetiin, tai harjoittaa sellaisia toimintoja kuten vertaisverkoissa tapahtuva tiedostojenjako, jotka todennäköisesti edistävät tekijäoikeusrikkomuksia tai johtavat niihin.

Liitteenä on (organisaation) yksityiskohtaiset periaatteet tekijänoikeudellisesti suojatun aineiston käytön suhteen. Näihin kuuluvat mahdolliset kurinpitotoimet periaatteiden rikkomisesta. (tietoturvavastaava) järjestää säännöllisiä tarkastuksia (organisaation) tietokoneilla ja verkoissa varmistaakseen, että periaatteita noudatetaan, ja poistaakseen tarvittaessa luvattomat tiedostot, jos ette itse ole niin tehneet.

Jos teillä on kysyttävää, älkää epäröikö ottaa yhteyttä (tietoturvavastaavaan).

ESIMERKKIOHJEISTUS©

You can download a copy of this Memo from www.ifpi.org or www.mpaa.org

TEKIJÄNOIKEUDELLISESTI SUOJATUN AINEISTON KÄYTÖN PERIAATTEET

(Organisaatio) kunnioittaa tekijänoikeudellisesti suojatun aineiston, kuten musiikin, elokuvien, ohjelmien ja muiden kirjallisten, taiteellisten ja tieteellisten teosten, luomiseen ja levittämiseen osallistuvien oikeuksia.

(Organisaation) työntekijät eivät saa tehdä, tallentaa, lähettää tai saattaa saataville luvattomia kopioita tekijänoikeudellisesti suojatusta aineistosta (organisaation) järjestelmiin, laitteisiin tai tallennusvälineisiin.

(Organisaation) työntekijät eivät saa ladata, lähettää, tallentaa tai saattaa saataville luvattomia kopioita tekijänoikeudellisesti suojatusta aineistosta Internetin välityksellä käyttämällä (organisaation) järjestelmiä, laitteita tai tallennusvälineitä.

(Organisaation) työntekijät eivät saa asentaa tai suorittaa vertaisverkossa toimivia tiedostojenjako-ohjelmia tai käyttää vertaisverkkohakemistoa tai -palvelinta (organisaation) järjestelmissä tai laitteissa ilman (tietoturvavastaavan) lupaa.

(Tietoturvavastaava) on vastuussa näiden periaatteiden toteuttamisesta. Kaikki kysymykset siitä, saako työntekijä kopioida tai käyttää tekijänoikeudellisesti suojattu aineistoa tavoilla, joita nämä periaatteet koskevat, tulee selvittää (tietoturvavastaavan) kanssa ennen jatkotoimia.

Kaikki toiminnot tai aineistot, jotka loukkaavat näitä periaatteita, poistetaan, lopetetaan tai takavarikoidaan välittömästi.

Näitä periaatteita loukkaaviin (organisaation) työntekijöihin kohdistetaan tilanteeseen sopivia seuraamuksia. Näihin voi kuulua työsuhteen päättäminen.

_____

Työntekijän allekirjoitus ja päivämäärä

DOWNLOAD 100% COMPLETE

IFPI Secretariat
54 Regent Street
London
W1B 5RE
United Kingdom

Tel: +44 (0)20 7878 7900
Fax: +44 (0)20 7878 7950
www.ifpi.org
www.pro-music.org

Suomen Ääni- ja
kuvatallennetuottajat
ÄKT ry
Yrjönkatu 3
00120 Helsinki
Finland

Tel: +358 (0)9 6803 4050
Fax: +358 (0)9 6803 4055
www.ifpi.fi

Tekijänoikeuden tiedotus-
ja valvontakeskus ry
Pieni Roobertinkatu 16 A
00120 Helsinki
Finland

Tel:+358 (0)9 6803 4059
Fax: +358 (0)9 6803 4033
www.antipiracy.fi

Published by IFPI, September 2005
Copyright©2005, International Federation of the Phonographic Industry (IFPI)
All data, copy and images are subject to copyright and may not be reproduced, transmitted or made available without permission from IFPI

Designed by elliottyoung +44 (0)845 054 0070